

Toiminnallisia, kinesteettisiä ja draamallisia työtapoja / Liikkuva koulu –seminaari

Imatra 2.10.2014 / Äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Nina Maunu (nina.maunu@espoo.fi)

Lämppäri Tekstillinen alkujumppa

ISOT ALKUKIRJAIMET, PÄÄTTÖVÄLIMERKIT JA PILKKU

(copyright Nina Maunu)

Sovitaan samat liikkeet kaikille joko seisten tai istualtaan.

Iso alkukirjain = hyppy ylös

Piste = kyykkyyn

Pilkku = potku

Kysymysmerkki = ihmettely eli hartiat ylös alas/ vartalo kaartuu kysymysmerkin tapaan ja pökätään piste keskelle molemmin käsin

Huutomerkki = hyppy ylös ja päällä ”pökätään palloa”

Lauseen sanat = kävelyä (paikalla)

Huom.! **Kumia** eli kädenheilautusta saa käyttää eli ”ei vaiteskaan”.

tänään on torstai (piste) aurinko paistaa olemme kokoontuneet Imatralla ja siellä kosken äärelle kylpylään (piste) meitä on monenlaisia täällä ja erilaisuus on rikkaus (piste)
mitä sinä olet opiskellut viimeksi miten liikkuva koulu voisi osallistaa oppilaita enemmän pohdimme että opettaja voisi jakaa ryhmälleen vastuualueet niitä olisivat esimerkiksi luokan siistinä pitäminen ja sijaisen ohjeistaminen tärkeintä kuitenkin koulussa on oppijan hyvinvointi seuraavaksi tulee sisäinen motivaatio (pilkku) halu oppia (huutomerkki)

* Vinkkejä:

- tekstin voi antaa luettavaksi etukäteen, sitten vasta tehdään
- opettaja voi laittaa sulkeisiin tekemäänsä tekstiin kaikki tai osittain oikeat välimerkit tai sitten ei
- valmiissa tekstissä välimerkkien näkyessä kinestesiaa eli liikettä kannattaa kokeilla

1.B) Lämppäri /Tervehtiminen (terveisiä Anne Moilaselle ja Jussille tästä harjoituksesta Ouluun)

Huom.! Kehonkieli mukaan, liikkeellä on sitä suurempi vaikutus.

- a) vihaisesti: ”Hei!” / ”Moi!” / omalla kielellä
- b) välinpitämättömästi: ”Hei!” / ”Moi!” + oma nimi
- c) neutraalisti, kuin naapurille: ”Hei!” + kerro omasta työpaikastasi
- d) ystävällisesti: ”Hei!” + kerro omasta työstäsi ja toiminnallisuudestasi
- e) tapaat hyvän ystävän 10 vuoden jälkeen: tervehdi + kerro, miksi tulit tänne

- tervehtiminen, silmiinkatsominen, hyvät tavat, klikit puretaan
- liikkeen ja seisomisen psykologia -> ihmiset rentoutuvat, ajatukset virtaavat liikkeessä paremmin
- tunteiden käsittely: tässä viha jäänmurtajana
- > **sovellukset**: uudet ryhmät, tervehtiminen, S2-opetus, jonkun aiheen käsittely repliikeissä
esim. kävely + stop + sano *vihainen sana/ epämiellyttävä asia/ ongelma* liittyen käsiteltävään aiheeseen -> jos olet samaa mieltä, lähesty sanojaa -> se, joka jää kauimmaiseksi, perustelee miksi
vrt. jana-ajattelu -> ryhmät

2. Suomen kartta

Paikannimet:

yksiosainen nimi = **konkkaa** paremmalla jalalla

iso alkukirjain = **hyppy ylös**

yhdyssana = **pussihyppy** (molemmat jalat yhtäaikaan)

Ketkä:

opettajat = kävelkää varpaisillanne o-kirjaimina

liikunnanopettajat = tehkää vartalostanne/ vartalollanne L- kirjainta liikkeussanne

muut = pantomiimina, muut arvaavat keitä

Tehkää uutisotsikko liittyen mielellään toiminnallisuuteen koulussanne/ paikkakunnallanne pienryhmässä:

1.) Kuulkaa ensin kaikkien kertomukset omasta toiminnallisuudesta työssään.

2.) Päättäkää jonkun kertomuksen pohjalta kenen kertomuksesta tehdään yhteinen uutisotsikko: kuka/ ketkä= subjekti (esim. 1-3 henkilöä näyttelee)

on/ ovat tehneet = predikaatti (esim. 1-3 henkilöä näyttelee)

mitä (on/ ovat tehneet/ järjestäneet) = objekti (esim. 1-3 henkilöä näyttelee)

mahdollista lisäksi:

(missä, milloin) = adverbiaali

(miten, miksi) = adverbiaali

-> esityksessä toisille saa vähän puhua, jos on pakko, muuten pantomiimina, saa liikkua -> muut arvaavat uutisotsikon (subjekti, predikaatti, objekti, (adverbi) -> lause)

-> esim. Nina Maunu opetti sanaluokkasalaatin (oppilaille Espoossa Kilonpuiston koulussa tänä syksynä.)/ Oppilaat leikkivät sanaluokkasalaattia (Espoossa Kilonpuiston koulussa keväällä).

(3. Tervapata

- kerätään substantiiveja (asioita, esineitä, nimiä) ja adjektiiveja (millainen?) liittyen tähän päivään, työpajaan, toiminnallisuuteen ja osallistamiseen (vrt. kuullut erisnimet, paikkakunnat, harjoitukset, tunnelmat – mitä vain)

-> kun ”selkä” kuulee verbin, joka kuvaa liikkumista tai kävelemistä (hipsutella, hiipiä, löntystellä, kopsutella, kaahata, ratsastaa jne.), ”selkä” joutuu kilpailemaan sanojan kanssa vapautuvasta paikasta ja juoksemaan/kävelemään/ liikkumaan esim. sanotulla tyylillä ringin ympäri;

myös kilpailijoille voi antaa kohtaamisliikkeen/ ryhmä päättää itse kohtaamisliikkeensä, esim. käsien läpsäytys yläilmoissa yhteen)

Kinesteettisesti VOI TEHDÄ KAIKEN, kunhan liike saa merkityksen

esim.

- alkukirjaimet (liikkeet yksin/ jonossa, lahjananto = lauseharjoittelua)

- yhdyssanat (harjoittelu: hyyt, parityöliikkeet, tanssimatto, kynämatto, ruutuhyytely, lahjananto, improvisaatioesitys pienryhmässä sisältäen vaikeimmat sanat)

- isot alkukirjaimet, lause ja välimerkit (liikkeet, pantomiimi SPO ja SPOTPA)

- sijamuodot, lauseenjäsenet myös rooliajattelun kautta (mielikuvaoppiminen, kokemuksellinen oppiminen)

- sivulauselajit, pilkutus (liikkeet -> lausekahvila -> lauseiden muodostus ryhmän edessä lapuilla välimerkkeineen)

- alituskonjunktio pilkkukarate:

(4. ALITUSKONJUNKTIOPIKKUKARATE

Aloitut:

Muodostetaan ringi, liitä kätet yhteen ja kumarra, sanotaan: ”Alituskonjunktio, aina pilkku”, aloitetaan sarja ja sanotaan samalla konjunktio

ETTÄ – oikea jalka potkaisee napakasti ylös, kätet kasvojen suojana

JOTTA – vasen jalka -//-

KOSKA – liitä kädet yhteen, kumarra

KUN – oikea jalka astuu eteen, pamauta nyrkillä kuviteltua vastustajaa ringin toisella puolella

JOS – vasen jalka ottaa askeleen eteen, kädet pamauttavat tai rikkovat laudan oikeaan polveen

VAIKKA – saksihyppy taaksepäin

(KUIN) – ei tehdä mitään

KUNNES – oikea jalka suoristuu kyykyssä eteen, oikea käsivarsi kasvojen suojana

Vinkki: Harjoituskierroksen jälkeen opettaja voi testata ryhmää lauseilla. Jokaisen alistuskonjunktion kohdalla tehdään sitä vastaava liike. **Pilkun kohdalla** oikea käsivarsi koukkaa ilmaa edestä.

Esimerkkilauseita:

Noita sanoi, että huomenna hän tulee.

Kissa naukui, jotta tekisi vaikutuksen koiraan.

Koska kohta on halloween, alkavat noidat ja luudat liikkua.

Noita lentää, koska hänen mielestään se on hauskaa.

Kun halloween tulee, saat paljon namuja.

Pidän sinusta, kun huomioit toiset.

Voin kummitella ensin, jos haluat.

Jos saan postia tänään, olen iloinen.

Vaikka sataisi rakeita, se ei haittaisi.

Koski kuohuu, vaikka ulkona olisi pakkasta.

Noita puhui pitkään, kunnes oli vuoroni.

Kunnes kuolema teidät erottaa, sanoi pappi.

Sanotaan: **"Alistuskonjunktiot, aina pilkku!"** Kädet yhteen, kumarrus.)

Loppurentoutus:

Halloween-loru

Neljä reikää selässä (koputa neliö selkään)

puukko viiltää keskeltä (luuta vetää) (kädensyrjä laskeutuu selkärankaa alas)

verta valuu, verta valuu (suklaata valuu) (molempien käsien sormet

laskeutuvat selkää alas)

hämähäkit kiipeää (sormenpäät pisaroivat selkää pitkin ylös)

kananmunat lätsähtää (toinen kämmen lätsäyttää päälakea)

hevonen potkaisee (luuta) (nyrkki kumahtaa keskelle selkää)

kissa raapaisee (molempien käsien kynnet raapivat selkää alas)

koira puraisee (molempien käsien sormet koppaavat kiinni toisiinsa selän

pinnassa = puraisu)

kynsien piikit (noidan niitit) pistelee (taputa kynsillä/ sormenpäillä selkää sokin sokin)

→-taktiilinen oppija, tässä kosketus rentouttajana/ mieleenpalauttajana/ muistiinmerkitsijänä (verbit)

Kehu/kiitoskuja

(Väripaperipalaute (Miltä tuntui tehdä? /Mitä mieltä näistä hetkistä?))

reflektio tärkeää, palautteen antaminen ja saaminen opettaa ja kerää opitun yhteen ym.

copyright Nina Maunu, nina.maunu@espoo.fi, Facebook-ryhmä: Toiminnallinen kielioppi